

Háttérinformációk az új influenzáról és a javasolt megelőző intézkedésekről

2009 áprilisában egy új influenzavírust azonosítottak az amerikai kontinensen. Mivel szinte a teljes lakosság fogékony a vírusra, ezért az Egészségügyi Világszervezet júniusban a készütségi szintet a **legmagasabb, 6. fokozatra emelte.**

Az eddigi tapasztalatok szerint ez a vírus jelenleg az évente előforduló, szezonális influenzajárványokban észlelhető súlyosságú megbetegedéseket okoz. A vírust május végén Magyarországon is kimutatták, azóta – bár még lassan, de – folyamatosan terjed hazánkban is. **Számítani lehet arra, hogy ősszel a szokásosnál hamarabb és több megbetegedéssel járó közösségi járványokat idéz majd elő egyebek mellett az iskolákban is.**

Ez a vírus **cseppfertőzéssel** (a beteg ember nyálkacseppjeinek révén), valamint e nyálkacseppek által **szennyezett kéz, tárgyak útján terjed.** A betegség lappangási ideje 1-7 nap között változik, általában 1-4 nap. Hirtelen kezdődik, hőemelkedés vagy láz mellett (de akár anélkül is) torokfájás, köhögés, nátha, izom- és ízületi fájdalom a legjellemzőbb tünet, de ezek mellett néha hányás, hasmenés is felléphet. A felnőttek a tünetek kezdetétől számított 5 napig, a gyermekek akár 7 napig is, illetve a tünetek fennállásáig fertőzőképesek. A krónikus alapbetegségük miatt orvos által rendszeresen ellenőrzött, gondozott személyek (tüdőbetegek, pl. asztmások, továbbá szív-érrendszeri, vese-, és májbetegségben szenvedők, pl. cukorbetegségben szenvedők, immunrendszerrel érintő, vagy rosszindulatú daganatos betegségben szenvedők) vannak a **súlyos lefolyású** - akár kórházi ápolást is igénylő - **megbetegedésnek** kitéve. Kockázati faktort jelent a nagyfokú elhízás, főleg ha cukorbetegséggel társul, továbbá a terhesség is. Az ő esetükben a két napon belül megkezdett, vírusszaporodást gátló gyógyszeres kezelés a hatékony segítség. A kockázati csoportba nem tartozók részére ezek a gyógyszerek nem ajánlottak.

A megelőzést szolgáló **védőoltások** beadása a leginkább veszélyeztetettek körében október elejétől kezdődik.

A gyermekek általában a felnőtteknél hosszabb ideig ürítik a vírust. Kortársaikkal szoros, gyakori és kiterjedt kapcsolatot tartanak fenn, és koruknál fogva nem, vagy csak részben tartják be a higiénés szabályokat, ezért körükben az átlagosnál jóval nagyobb mértékben terjedhet a betegség. **A fiatalok közösségeiben és azok közvetítésével hatékonyan terjed az influenza,** ezért az oktatási intézmények elkötelezettsége és együttműködése a higiénés ajánlások betartásában alapvető fontosságú.

Javaslatok az influenzával kapcsolatos intézkedésekre:

- Kérjük, ismertesse a levelünkben leírt járványügyi információkat az oktatási intézmény dolgozóival, és jelöljön ki egy felelős személyt és egy helyettest az aktuális helyzet követésére (www.antsz.hu, www.oek.hu), valamint az intézkedések koordinálására.
- Kérjük, ismertessék a hallgatókkal és az oktatókkal is az influenza jellemzőit és a megelőzés fontosságát. További kommunikációs segédanyagokat is letölthetnek az Egészségügyi Minisztérium (<http://www.eum.hu/uj-influenzavirusrol>) és az ÁNTSZ honlapjáról (www.antsz.hu/portal/portal/ujinfluenza.html), melyek szabadon sokszorosíthatók és terjeszthetők.
- Rendszeresen emlékeztessék a hallgatókat és a személyzetet is az influenza megelőzésére, főként a megfelelő zsebkendőhasználat és a rendszeres kézmosás szabályaira.
- Gondoskodjon arról, hogy a hallgatók és a személyzet számára a kézmosáshoz szükséges eszközök mindig biztosítva legyenek.
- A napi takarítás során különös figyelmet kell fordítani a gyakran használt felületek (kilincsek, kapcsolók, csapok, számítógépes billentyűzet stb.) akár napi többszöri takarítására (háztartási célú tisztítószerek erre kiválóan alkalmasak).
- Kérjük, működjenek együtt az ÁNTSZ illetékes regionális/kistérségi intézetével. Ha a hallgatók körében feltűnő mértékű hiányzást tapasztal, azonnal értesítse az ÁNTSZ területileg illetékes intézetét, melynek munkatársai helyszíni vizsgálattal és mintavételezéssel igyekeznek meghatározni a megbetegedéseket előidéző kórokozót.
- Egész intézményt érintő járvány kibontakozása esetén, célszerű az oktatás időszakos (maximum 7-10 napos) szüneteltetése. Ha ilyen döntés szükségessége merülne fel, a döntés meghozatala előtt mindenképpen célszerű konzultálni az ÁNTSZ illetékes intézetével.

Ajánlások a felsőoktatási intézmények dolgozói számára az influenza terjedésének megelőzésére

Kérjük, fogadják meg az alábbi tanácsokat annak érdekében, hogy a hallgatókat, oktatókat és a személyzetet megóvják az influenzától. Ezeket az ajánlásokat nem csak influenza-járvány esetén, hanem MINDIG hasznos betartani.

- **Tegyék ki azokat a figyelemfelhívó plakátokat, amelyek a megelőzéshez szükséges tudnivalókat tartalmazzák.** A plakátok letölthetőek a www.eum.hu és a www.antsz.hu honlapokról.
- Folyamatosan tegyék lehetővé, hogy az intézményben jelen levők könnyen hozzáférhessenek szappanhoz vagy alkohol-alapú kéztisztítókhoz.
- **Rendszeresen és gyakran tisztítsák** szokványos tisztítószerekkel azokat a felületeket, tárgyakat, melyeket gyakran érintenek (pl. padok, kilincsek, kapcsolók, billentyűzet).
- **Kísérjék az intézmény egy erre kijelölt helyiségébe azokat a hallgatókat, oktatókat és a személyzet más tagjait,** akik az intézményben történő tartózkodásuk során betegszenek meg. A betegek hazamenetelükig maradjanak a kijelölt helyiségben. Biztosítsanak sebészi maszkot a betegek és ápolók részére.
- **Küldjék haza a beteg hallgatókat, tanárokat és más alkalmazottakat,** továbbá tanácsolják nekik és családjuknak, hogy az influenzás betegek maradjanak otthon még legalább 24 órával azután is, hogy már lázcsillapító szerek nélkül sem lázasodnak be. A lázmérést ez alatt az idő alatt is rendszeresen kell végezni.
- **Gondoskodjanak az alapbetegségben** (pl. asztma, cukorbetegség, szívbetegség, máj-, vese- immunrendszeri betegség) **szenvedő betegek korai orvosi vizsgálatáról.** Az influenzában megbetegedő, az influenza szövődményei szempontjából kockázati csoportba tartozók (krónikus betegek, terhesek, kórosan elhízottak) antivirális gyógyszeres kezelést kaphatnak. Ez a kezelés akkor hatékony, ha mielőbb elkezdik, ehhez azonban az kell, hogy időben orvoshoz irányítsák őket.
- **Tartsanak rendszeres kapcsolatot az ÁNTSZ területileg illetékes intézetével.**

Kövessék az alábbi lépéseket a 2009/2010-es tanév influenzajárványára való felkészülés során:

- Frissítsék a személyzet, valamint a felsőoktatási intézmény működése tekintetében fontos szervezetek ill. azok illetékes dolgozóinak elérhetőségére vonatkozó információk adatbázisát.
- Jelöljenek ki felelős személyeket, akik napra készen tájékozódnak a felsőoktatási intézmény működését felügyelő szervezetek által kiadott utasításokról, javaslatokról, tervekről és az influenza járványügyi helyzetéről.
- Állapítsák meg azokat a munkaköröket, amelyek tekintetében a dolgozó megbetegedése esetén helyettessé kell állítani a munka folyamatos elvégzése érdekében.

- Készítsenek terveket arra az esetre, ha a felsőoktatási intézmény működését influenzajárvány miatt fel kell függeszteni.

Amennyiben az influenza járványügyi helyzete komolyabbra fordul, az intézményeknek ajánlatos további lépéseket megfontolniuk:

- **Végezzenek aktív szűrést a láz és influenza tünetei tekintetében** a hallgatók, oktatók és az egész személyzet körében. A beteg hallgatókat, oktatókat vagy személyzetet ajánlatos elkülöníteni a többiektől, ill. hazaküldeni őket.
- **Lehetőség szerint találják meg a módját annak, hogy megnöveljék a társadalmi érintkezés távolságát** (az emberek közötti távolságot) az intézményben.
- **Szükség esetén fontolják meg az oktatás felfüggesztését**, szorosan együttműködve az egészségügyi hatósággal.